

L'Estat Català ★

PUBLICACIÓ D'ORIENTACIÓ NACIONALISTA

Direcció: FRANCESC MACIA, Diputat

La Catalunya Renaixent

L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana "Nostra Parla"

L'ESTAT CATALÀ, publicació, vol dedicar avui lloc preferent a la tasca nacionalitzadora que's du a cap a la nostra Pàtria.

I hem de començar amb preferència per l'obra benemèrita de la Protectora de l'Ensenyança Catalana.

Vàrem conèixer la Protectora i ens vàrem interessar per la seva obra, dels rengles estant de la Unió Catalanista. Patriotes de la «Unió», varen fer créixer el plançó novell vora l'ombra de l'espès brancatge de la vella entitat. L'esperit pur i recte de la «Unió Cata-

lanista» donà alé a n'aquella tasca modestíssima; però de gran eficàcia que l'Associació Protectora desenrotllava. Varen ésser els protestaris de sempre, els inconformistes, els únics que plantejaren dintre'l moviment patriòtic català l'afer urgentíssim de les escoles catalanes. Mentre la «Lliga» feia eleccions, els patriotes de la «Unió» posaven les primeres pedres de ço que aviat serà palau magníficent.

Llavors veierem aquella acció humil que tan beneficiarà a la Pàtria. Recordem aquells tiquets color taronja—preu

un ral—que's venien a les manifestacions catalanistes a benefici de les escoles catalanes. Aquelles postals meritòries— a deu cèntims—amb reproduccions fotogràfiques de les més sobressortints obres d'art de Catalunya i que també es venien a benefici de l'Associació Protectora i que al dors portaven: «A profit de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana—adherida a la «Unió Catalanista».

Recordem, aquella heroica tasca d'abnegació i sacrifici que duia aquell patriota exemplar: En Jaume Arqué i Cla-

pès, mestre de la primera Escola Nacional Catalana; qui aprofitava les hores lliures del seu ensenyament, per a recórrer despatxos i magatzems barcelonins, venent exemplars d'aquella Geografia de Catalunya que—si mal no recordem—era d'En Carreras Caudi—i quin benefici de deu o quinze cèntims, era destinat per l'obra de la «Protectora».

Aquell altre patriota, En Ribas i Cots, de l'Escola Catalana del carrer de Moncada; i aquella digna esposa d'En Ferrer, amb la seva «Escola Catalana de Santa Eulària» per a noies, fent festes senzilles destinades a recaudar per les seves escoles.

Com recordem aquell esforç silent, aquelles hores santes d'idealisme que feien viure aquells abnegats patriotes, de quins hem après el dreturser camí del sacrifici. Avui que el radi d'acció de la Protectora s'ha aixamplat i s'han multiplicat els Concursos i s'han obert noves escoles i que en les seves llistes de socis hi ha regidors, diputats i ex-ministres, nosaltres, no volem començar a parlar d'aquesta catalanització tan eficaç, com és la de l'ensenyament català, sens retre un fervit homenatge an aquells patriotes, que amb el seu esforç han lograt que les multituds nacionalistes d'ara, s'ocupessin d'una qüestió de tants positius resultats, per a un poble que treballa per esdevindre lliure.

*
* *

L'Escola Catalana. Heu's aquí un dels més grans anhels que animen les ànimes dels bons patriotes. L'Escola Catalana és la conquesta del demà per a Catalunya. Per ella els nostres fills acabaran l'obra de lliberació pàtria o bé persistiran en continuar-la i avençar en el camí de la victòria. En ella apendran les generacions d'ara l'història veritable de la Pàtria veritable. Ella és baluart fermíssim davant l'allau desnacionalitzador i és arma de defensa i arma de conquesta alhora. Davant dels bancs de les nostres escoles, una llei infuca —una llei de Juridiccions, per exemple— no hi passa. En canvi s'alça d'alk i s'escampa lliurement l'esperit de la Pàtria irredenta. L'escola és la primera trinxera que hem bastit i en les hores engunioses possibles, té d'ésser la darrera trinxera que us puguin pendre. Després de l'escola, els nostres pits. Per a defensar aquesta posició d'innegable valor estratègic hem de volguer i hem d'apendre de l'acció directa. En les hores de pau, el polític influiran potser

perquè aquesta tasca lloabilíssima segueixi un planer camí: però ai de nosaltres el dia que l'enemic vegi que darrera dels polítics que defensen aquestes institucions; fins darrera de les mateixes, no hi ha res ferm i sòlit, que serveixi de dic de defensa.

D'una a una, llavors l'enemic ens anirà prenent les petites conquestes que amb tant de sacrifici hem anat realitzant, i tota l'acció nacionalitzadora que's porta a cap dintre Catalunya quedarà anulada.

Per això, el dedicar avui, amb preferència L'ESTAT CATALA unes ratlles a n'aquesta acció nacionalitzadora ho hem fet esperonats per dos motius.

Perquè algú ens ha suposat fanàtics de l'avalot i menysprenadors de les tasques renacionalitzadores i perquè som partidaris convençuts,—precisament per aquesta estimació catalanitzadora—diem que sens una organització de patriotes per a l'acció directa, aquesta tasca nacionalitzadora perilla constantment.

Esmentem en les ratlles precedents, tota la tasca catalanitzadora que s'ha realitzat a Catalunya fins abans de l'aparició d'Acció Catalana, l'ha realitzada la Unió Catalanista. Més de vint anys s'ha passat vinculant l'acció nacionalista —si és que hagués sigut veritablement nacionalista— a l'acció política. Era llavors que'ls senyors d'Acció Catalana escrivien en castellà la revista «Cataluña».

I quan l'acció política nacionalista trontollava i la força de les fluctuacions esborrava el caire viu de l'esperit patri, s'ha anat a cercar als elements discòls i protestataris l'essencialitat nacional que ells ja havien perdut i que aquests guardaven dintre aquelles modestes associacions on amb fervor anhel esperançador es treballava per la Catalunya futura.

Patriotes!

«L'Estat Català» ve realitzant un esforç editorial, encaminat a arribar a ésser el «vademecum» del Nacionalisme Català Radical.

L'Oficina de Redacció i Propaganda, del mateix us prega la seva propagació.

Veu's aquí, patriotes, com tenim un doble motiu per a estimar aquesta obra meritíssima de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana. I és en aquesta tasca, on hem vist sempre els nacionalistes radicals vinculada la més falaguera de les nostres esperances. Però també devem afegir hi que és hora que tots els patriotes es convencin que sens una organització de catalans conscients i aptes per a la tasca abnegada i heroica, res pot prevaldre. Passarà el temps i per la força ens veurem obligats a cedir a l'enemic les nostres ventatges. Podrà esdevenir molta feina ende-bades, si no tenim una base sòlida.

*
* *

Dur la parla catalana an aquelles institucions professionals que venen fent-ho amb espanyol. Iniciar una campanya en pro de la nostra llengua, principalment per a que aquesta siga usada en totes les corporacions municipals de Catalunya. Intensificar la celebració d'actes, en aquelles encontrades on la força de la desnacionalització ha sigut més ferma. Interessar una relació fraterna amb els catalans del Rosselló, de València i de Mallorca, duent el convenciment a tots els pobles de llengua catalana, que la Pàtria única i veritable no s'acaba dintre el límit de les «quatre provincies» i que Catalunya aspira a la resurrecció total de l'antiga i esplendorosa Nació Catalana, sens volguer crear cap nou centralisme estatal, sinó la federació autònoma de les regions catalanes: veu's aquí la tasca d'innegable valor patriòtic que ve realitzant l'Associació «Nostra Parla» de Barcelona, adjunt les seves delegacions foranes.

Per aquesta feina, ESTAT CATALA, hi posa tota la seva voluntat i tota la seva simpatia.

El nord i sud de Catalunya i fins dintre mateix de les comarques centrals de la nostra terra, es on «Nostra Parla» pot influir decididament pel triomf definitiu de la gloriosa llengua catalana. En la nostra diària batalla per la llibertat, cal aportar-hi totes les actuacions per diverses que siguin. En aquesta variació dintre l'unitat del conjuntament patriòtic, «Nostra Parla» hi té un lloc honorabilíssim i de decisiva eficàcia. Cal desterrar dels nostres pobles i de les nostres viles, l'espanyol. Guerra a les retolacions castellanes. No hem de volguer

ni botigues, ni carrers, ni diaris, ni corporacions públiques, amb us de la llengua emmatlevada. Com el gran Roger de Llúria que aspirava que'ls peixos de les mars portessin les barres glorioses de Catalunya, hem de volguer nosaltres que no s'escrigui en la nostra terra ni una paraula espanyola.

Es tasca dura, tasca immensa. L'ocupació castellana ha fet estralls sensibles en les gèneres catalanes. Però la nostra voluntat té de sobrepassar l'obstacle. Desitgem per a «Nostra Parla» aquesta voluntat fermíssima.

La independència de les Nacions i dels pobles no legalment reconeguts és quasi sempre necessària per al millor desdoblament d'ideals que beneficien la civilització i la humanitat. La fusió de pobles, que passen per ésser espills de cultura dins una massa confusa i artificial, produiria la pèrdua de coses i idees espontànies, massa precioses per a ésser abandonades.

No es poden barrejar diferents tipus de civilització sens que hi hagi un rebaixament o una excessiva alçada de valor. Quasi un nivell exacte és impossible. És preferible la Confederació, on els principis de tradició, socials i religiosos, permeten adoptar-se a un equilibri més racional. Cal, doncs, convindre que la independència dels Estats és necessària per al millor desenrotllament de les idees i dels caràcters, trametent al món una immensa riquesa de manifestacions.

DAVID JAYNE HILL

(L'Etat Moderne et l'Organisation Internationale)

Normes pràctiques per a la creació d'escoles catalanes

EL LOCAL

Hem de procurar que la escola catalana es distingeixi pel seu caràcter senzill, joïós i pur.

Davant les dificultats materials podem renunciar de moment als grans edificis construïts expressament però no a la sala clara i airejada amb vistes al camp o la muntanya o al nostre gran mar.

Una aula de fàcil accés desde el carrer, amb la deguda independència, pintada de colors clars i assolada, amb cortines blanques i una mica de verd a les finestres, pot ben constituir, amb un mestre entusiasta al davant, un nucli inicial d'escola catalana perfecta.

ELS MOBLES

No us preocupeu del pupitre. La taula plana vernissada (bipersonal si no pot ésser individual) és el millor moble de treball. Si cal els alumnes poden asseure's en aquesta taula prescindint del disciplinari arreglament i en la forma que més convingui al treball lliure i independent de cada un d'ells. Aquesta taula la pot fer el mateix fuster del poble. No hi fa res que sigui senzilla, sense ornaments mentre sigui ben estructurada de gruixos i dimensions i sòlidament construïda. A

la taula hi pot haver calaixos un per cada noi o un senzill prestatget a sota.

La cadira pot ésser de boga dels tipus usals, vernissada com la taula. Els penjadors no els tingueu mai a la classe. Si per força hi haguessin d'estar, els podeu tenir tapats facilíssimament amb cortines de cretona acolorada com fan les mestresses de casa endressades.

No tingueu tampoc les parets enterament nues. Un dispositiu per a exposar els treballs millors dels nois a mesura que es produeixen, us serà útil. Demés podeu triar reproduccions d'art postals, etcètera, etc., emmarcades a l'anglesa i variar-les sovint. Unes carteleles amb gerros de terrisser i flors fresques sempre fan bonic. A l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana se us donaran detalls per les mides de les taules, reproduccions a triar, etc.

EL TIPUS D'ESCOLA

Si no podeu establir una escola graduada, amb classes diferents mireu d'homogenitzar als infants tant com sigui possible. La vostra escola si no més té una classe serà o de pàrvuls (fins a sis o set anys) o elemental (de set a deu o onze anys) o per a nois grans. Cal ésser exigent amb això. Una classe i un mestre serveixen per una sola feina no per dues o per tres.

Quan els infants han assolit aquell ensenyament pel qual la classe és creada, se n'han d'anar. Procedir d'altra manera és fer més mal que bé a l'escola catalana. Els patriotes s'han de fer càrrec que no tot es resol en un dia i val més poc que gens i poc i bò que no molt i dolent. El número d'alumnes fins a 40 o 50 com a màxim ve condicionat pel local. Si el local és per 30 alumnes cal no posar-n'hi més. Poseu-vos en tot cas en relació amb els mestres de la localitat per armonitzar i millorar la feina. Pensem que a Catalunya hi ha manca d'escoles i tot el que sigui augmentar les i descongestionar les existents és un bé.

LA QÜESTIO ECONOMICA

La qüestió econòmica pensen-la de manera que el mestre tingui el seu necessari per viure. És irrisori presentar com a obra social o benèfica una institució que funciona a base de sacrificar el personal. El mestre o mestressa necessita avui com a sou mínim inicial fóra de Barcelona, 300 pessetes mensuals no més per les classes de dia. Amb el mestre hi va la classe. Recorden que la classe després d'instal·lada i resolt el problema del lloguer necessita viure també. L'ensenyament si és vol fer bé porta despeses. Les classes han d'ésser pràctiques i necessiten material de treball. Els mobles s'han de renovar. Les aules han d'ésser netes i confortables. Senyaleu per aquestes atencions al menys d'un 15 a un 20 % del sou del mestre o sigui unes 700 pessetes anuals.

Us anirà bé de calcular per cada classe els ingressos i les despeses, sobretot si l'Escola ha de viure fonamentalment de les quotes dels alumnes. El vostre càlcul pot ésser així:

CLASSE A.

DESPESES

Sou del mestre.	Pessetes 3,600
Material i renovació de mobles. «	700
Total Pessetes.	4,300

INGRESSOS DELS ALUMNES

X matrícules anuals (cal comptar les matrícules per anys perquè a l'istiu el mestre també cobra) a X pessetes.

Suposem un total de pessetes. 2,900

Dèficit pessetes. 1,400

Aquest dèficit sumat amb el cost del lloguer és el que s'ha d'aixugar amb quotes de protecció o

subvencions. Com veieu en aquest càlcul no es subjecta l'escola a les pessetes amb que es pugui comptar inicialment sinó que es busquen els diners segons les necessitats de la Escola.

L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana tractant-se d'institucions ben orientades contribuirà fins el màxim que li permetin els seus recursos. Els municipis i les Associacions patriòtiques locals també poden ajudar, tenen el deure d'ajudar.

La qüestió del lloguer i de la instal·lació no es deixin de banda. Tenen una importància prou gran per a que s'hi dediqui tota la atenció. Cal però no hipotecar mai la vida futura de l'Escola per mor de la instal·lació o de la construcció d'un edifici. Quan l'Escola funcioni ha d'estar lliure completament d'aquestes rèmores. Però és bo abans de començar resoldre apart aquests problemes. Aleshores poden sorgir les solucions dels emprèstits, de les deixes, del pagament col·lectiu, a l'acte o amb quotes especials de les subvencions extraordinàries, etc., etc.

L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana també estudia la manera de prestar auxilis d'aquest ordre per a la instal·lació d'escoles i construcció d'edificis.

EL MESTRE I LA DIRECCIO PEDAGOGICA

No us preocupeu pel mestre ni per les qüestions tècniques de l'ensenyament. Acosteu-vos a l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana que té la missió de cuidar aquests aspectes de l'ensenyament català. L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana treballa per tenir mestres i per organitzar un petit sistema el més complet possible que alliberi els Patronats i Associacions de les qüestions tècniques sempre complicades i difícils.

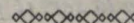
Tots els elements per un bon ensenyament s'estudien ara mateix d'acord amb les institucions cabdals de l'ensenyament català per obtenir un règim que ofereixi les màximes garanties d'eficàcia. CAL DECIDIR SE

Comptant amb el patriotisme de tots la creació d'escoles catalanes és un problema fàcil. A tot arreu sorgiran els locals i els bons mestres tampoc fallaran. La quota mensual dels alumnes no serà més elevada que en els altres tipus d'escoles i el sacrifici pecuniari dels Patronats pot ésser reduït al mínim.

L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, comptant com fins ara amb la confiança de tots i amb l'auxili dels elements tècnics del nostre país, assumirà amb gust l'organització general i aplicarà tots els seus cabals a l'obra de l'escola catalana que és la seva finalitat cabdal. El terrer està preparat. Els temps són madurs. Cal no més decidir-se.

LA TRALLA

Setmanari de propaganda nacionalista

ESTAT CATALÀ

Publicació d'organització nacionalista

REDACCIO I ADMINISTRACIO:

Sant Honorat, 7, pral.

Sempre d'esquena a la Pàtria

Per a «La Puntual» de Montblanc

A la vila de Montblanc s'hi publica «La Nova Conca»; periòdic catalanista regionalista.

«La Nova Conca» insereix una reproducció d'un article d'En Marquina, que adefensa la política de fluctuacions que fins ara havia exercit el senyor Cambó.

I diu que «La Publicitat» no li ha contestat.

Nosaltres que dins el moviment patriòtic català, ocupem una posició més modesta que «La Publicitat» ho farem per ella i per nosaltres.

I comencem.

Trobem, en primer lloc, que l'història que'ns conta el senyor Marquina, de que en certa ocasió el senyor Cambó es negà a acceptar la Presidència del Consell de Ministres espanyol; per amor a Catalunya—o diem-ho d'una altra manera—per a creure que d'aquesta acceptació poc profit en podia treure per a la nostra terra, és una bona anècdota per explicar als pàgesos quan baixen a Barcelona.

Volem creure que si no acceptà el primer lloc del governament espanyol; de sobres ell devia sapiguer perquè; però poc, molt poc, devia influir a la seva consciència l'amor a Catalunya.

Amics i enemics, reconeixen al senyor Cambó una voluntat indomable. En la seva vida política no s'hi pot descriure una passa enrera. Convençudíssim de la seva trajectòria evolutiva, si ell hagués vist un èxit per la seva política—tan relligada en la seva inspiració personal—no haguera dubtat ni un moment en acceptar aquell lloc que se li oferia.

No ens convencerà el senyor Marquina, ni els seus crèduls comentadors de Montblanc, que el senyor Cambó en aquells moments tingué fe en la seva Pàtria.

Com podem suposar-la aquesta fe, quan ell mateix—en altres hores difícils—defugia l'acció estrident que ell mateix havia provocat, amb aquestes paraules: és que vos Macià, hi creieu amb Catalunya?

Alabar la catalanitat del Sr. Cambó, sols ho pot fer-ho la seva persona del senyor Marquina—darrer joglar d'aquella odíssea passatgera de l'Espanya Gran.

La catalanitat del senyor Cambó! Ja ens agradaria veure, com ens la demostra tant el senyor Marquina com els bons jans de «La Nova Conca».

Tota la catalanitat del senyor Cambó, deu estar vinculada amb aquell «Viva España» (ex!) de Covadonga, cas únic en totes les històries dels plets nacionals

i motiu sobrer perquè el poble català, situés d'esquena a la Pàtria; al gran polític; si; però també al gran traïdor, mereixedor de que'ls patriotes, l'afusellessin d'esquena!

Sols una ambició personal sens límits com la d'ell, pot dur a sacrificar a la política la llibertat d'una Pàtria.

En cap poble del món el senyor Cambó haguera pogut resseguir una trajectòria de desllealtat, com la que ell ha exercit a Catalunya.

Sols és comprensible per la força de la desnacionalització o de la materialitat excessiva dels catalans.

El sol del Napoleó de Covadonga, va a la postà. Els clarins toquen ja la retirada. A l'hora baixa uns alabarders encara criden: Visca En Cambó! Amics de Montblanc, després del Waterloo regionalista no ens estranyen els darrers estrèpits. Un dia vindrà que'ls patriotes es llençaràn al sacrifici heroic. I llavors, us ho diem de tot cor—gens ens estranyarà tampoc que un bon senyor—potser de «La Nova Conca», dalt de la serra exclami tot senyalant abaix la torrentada, i, dirigint-se al capità de la Guàrdia Civil: Por allí, por allí, mi capitán; por allí escapa un separatista...

Una llibertat massa ampla és una dolenta inspiradora. Ella porta el pensament a l'apatia i a la indiferència. L'home i les races tenen necessitat de quelcom que'ls agulloni. La llibertat vol el geni; el geni vol l'obstacle i l'obstacle crea el geni.

ROMAIN ROLLAND

Escolteu, obrers

De totes les classes socials de nostra terra, la que menys s'ha interessat pel plet nacional de Catalunya, heu sigut vosaltres, els treballadors, els que porteu brusa i espadenyes. I això, bons amics, no pot pas ésser. La lliberació de nostra Pàtria no vindrà, no pot venir de cap manera si no és obra de tots sos fills.

Sabeu per què vosaltres no formeu part del exèrcit lliberador de la Pàtria? Perquè algú per ignorància o per mala fe vos ha dit que'l Nacionalisme és un partit de burgesos. Però estic segur que si sapiguessiu el verdader significat del Nacionalisme, vosaltres que teniu el cor generós, serieu els que amb més decisió i entusiasme formariu en nostres rengles.

Catalunya, nostra aimada Pàtria ve a

ésser com una mare que tingués molts fills i que cada un fos d'una diferent manera de pensar. Però si aquests fills fossin tal com han d'ésser, tots coincidrien en una cosa; en estimar aquella Mare que tants sacrificis havia fet per ells des de que'ls portà al món, i la defensarien per tots els mitjans si algun dia algú tingués la gosadia d'ofendre la o de volguer-se apoderar de sos cabals.

Doncs ve't aquí, companys, lo que és la Pàtria. Una mare queté diferents estaments i cada un pensa de diferent manera, però que tots com a bons fills l'estimen amb generositat, amb esperit de sacrifici. Però com que hi ha qui la voldria veure aterrada no puguem lograr-ho perquè cada dia se va afermant més, per l'amor de sos fills, procura que'ls uns tinguin rencúnia als altres i unes vegades des de la tribuna i altres des de la Premsa us atien els uns germans contra els altres, perquè mentre tant no pogueu alliberar a vostra Mare, que és nostra pàtria Catalunya.

Fixeu-vos encara més. Hi havia una intel·ligència clara i noble qu'era catalana i que com a tal vos recomanava que'l plet de vostres reivindicacions socials havia d'ésser sense vessament de sang. Aquest home no convenia; no volien que'l plet entre amos i treballadors se resolgués pacíficament, perquè podia venir l'enfortiment de Catalunya, i per això se'l assassinà. Desseguida sortiren els pistolers i feren la tasca que'ls encomanaren. Sembrar el terror, fer víctimes, ultratjar el Cap i Casal de Catalunya. Ho conseguiran? Jamai. Qui són els pistolers? No se sap. Solament se pot afirmar que els que per etzar han sigut agafats en el lloc mateix del atemptat, tots parlen el llenguatge del seu il·lustre compatriota D. Juan de La Cierva Peñañiel....

Germans, obrers, treballadors tots de nostra terra. Sigueu bons fills de nostra mare Catalunya. Veniu al nostre costat per a defensar-la. Sigueu del sindicat que vulgueu, que això no us ho preguntarem i no és incompatible l'ésser sindicalista amb el Nacionalisme. Però veniu-hi i el vostre plet tindrà naturalment més aviat la solució de justícia que espereu i Catalunya sa Sobirania.

Liautenant-Colonel EMILI MAYER

LA GUERRE D'HIER
DE
L'ARMÉE DE DEMAIN

PRIX: 6 francs

Librairie GARNIER FRÈRES
6, Rue des Saints-Frères, 6 - PARIS

DIVISA

Nosaltres som homes de llibertat i de democràcia que aspirem a la llibertat de la nostra terra.

Nosaltres estem decidits a arribar a la consecució de la llibertat i plena independència de Catalunya, i passi el que passi, estem disposats a sofrir totes les conseqüències. Jo sé que aquestes responsabilitats són grosses i que la llibertat de un poble sols s'aconsegueix mitjançant grans sacrificis.

FRANCESC MACIÀ

(Del darrer discurs al Parlament d'Espanya)

El crit de la Pàtria El nostre salut

Ressonarà ma veu com un clarí;
com un clarí ressonarà feresta;
serà alhora el sò que fa extremí
crit de combat i cant de festa.

Serà la veu furient del meu voler
qu'a mida del perill s'aixampla i creix;
vull ara ultrapassar lo que vaig ser
sense altra fita qu'el voler mateix!

Vorejaré l'abim alegrement
cantant una cançó de deslliurança
i amb la bandera desplegada al vent
afrontaré el perill que se m'atança.

Deu-me la força del esperit i el braç;
sigueu gosats que l'hora és arribadal;
si encara no veieu els camins clars
a l'horitzó ja hi ha una llum d'aubada!...

Pels temps que foren, pels jorns qu'han de venir,
veniu fills meus ardits al meu costat!
la meva Història recomença aquí
amb aquesta paraula: *Llibertat!*

El nostre salut a la novella
"Unió Socialista de Catalunya"
integrada al nostre moviment
nacional per a la causa Santa
dels humils. L'esquerra verita-
blement social i catalana ha
aparegut ja. Els patriotes cata-
lans podran escollir segons les
seves particulars ideologies
aquell camp que s'hi avingui
més.

Parlarem detingudament de
aquesta nova branca catalana;
per la que sempre havia sospi-
rat el patriota inconfundible
Martí i Julià.

Augurem la sava nova que
esdevindrà feconda en l'arbre
de la Pàtria esclava. En les ho-
res decisives d'apel·lació cons-
tant vers un front únic, creiem
que els socialistes catalans no
deixaran de formar-hi.

El deure immediat dels catalans

Sentada l'afirmació del català esclau i sotmès a un Estat que no és el seu, dues són les possibilitats de la deslliurança: la solució pacífica i la solució cruenta; ara bé, el català que vol la llibertat de la seva terra, aquesta solució o medi ha d'ésser una senzilla i pura fórmula del seu patriotisme, car aquest no ha de tindre res que veure amb les solucions susdites; l'amor a Catalunya és molt més gran i pregon per a no deixar-se influir per una fútil expressió del temperament o de les circumstàncies; pel català esclau, doncs, és un accident això de la finalitat sublimitzadora de les seves ànsies... Hi ha raó en estancar-se en els horitzons indefinits d'una solució pacífica?... Hi ha raó llavors d'avesar-se en l'ambient definit d'una solució cruenta?... La solució pacífica depèn de fet dels enemics nostres, i la solució cruenta de nosaltres, això no vol dir que les dues alhora no estiguin a l'abast de l'enemic; lo que hi ha és que la primera penja de la seva voluntat i la segona de la nostra i de la seva també; per la primera, és precis el mans resignament d'una esclavitud il·limitada; per la segona, és precis el redreçament viril i unànim d'un poble que posaria a la balança justiciera tota l'audàcia, tota la fortalesa del seu cos i de la seva ànima; naturalment que per aquest medietat fa necessària una preparació, però en canvi per l'altra es fa necessària una mansuetut covarda i una passivitat servil; mes davant del deure i de l'amor a la Pàtria, per què no enfortir el pensament amb una solució cruenta?... Està renyida la disposició al sacrifici al costat d'una esperança pacificadora?... Mentre hi hagi imperialismes, i la política de les nacions sigui una muda provocació a la seguretat d'una altra ¿no és just que tots els ciutadans s'aferrin sempre a l'obligació incontrovertible de morir si és precis per la causa del seu dret?

I si és això el deure de tot home, molt millor ho serà si la seva pàtria està oprimida i pugna per a alliberar-se, és a dir, demostrar als enemics una integritat decisiu que accentui virilment la nostra posició... i que ens surti ara de gairell, dit per mateixos catalans, allò de que s'ha de subordinar el temperament al seny... Està bé aquesta declaració en un sentit de moralitat, i a més aquestes paraules en el fons i per la «força» del seu origen, són dos extrems, i en la llibertat dels pobles no ha tingut cap significació un «seny» extremat i al revés que ha sigut sempre eficaç l'altre perquè en aquest cas no hi ha res més que el temperament i el seny posat a la pràctica, fora de l'altre «seny» ridícul, que ha sigut titllat «síndrom de covardia», com no pot ésser altra cosa el justificar-se en una tan còmoda i fàcil expressió.

Per assentar-s'hi a l'últim, fins es troben molts catalans que diuen beatífics i convençuts, que no tenen el temperament de la violència; i bé, aquests homes de pa sucat amb oli, no tenen temperament, ni seny, ni res, demostren així que no senten cap noble sentiment, ni l'indispensable humà, i que la seva catalanitat és una ostentació vanitosa, sustentada per un inte-

res de «clase»... Aquesta gent per carèixer de la violència són juguets d'ella... de la violència del temps, de les circumstàncies, de les passions, que els fan moure com una palla innocent en lloc de rebel·lar-se — que és violència — contra la violència de les coses, encaminada a un fi útil al menys per l'impuls que l'empeny i que necessita estabilitzar-se.

Ja veieu si en són de nuls aquests «átomos bien» sense una substància dinàmica... Acció Catalana ha dit, si fa o no fa: «El dia que el poble ho digui, ens llençarem a la muntanya», no està més bé: «El dia que ho digui una ocasió i el poble estigui preparat?...», perquè fins ara el vostre pas per les ciutats de Catalunya, no té altre ressò i lligam que el d'unes afirmacions radicals electoreres... i l'acció patriòtica veritable, és enfiltrar i acostumar al poble en una contínua agressivitat, mitjançant una disciplina conspiratòria que'l disposi per a un alçament definitiu; és irrisori que en nostres comarques per a despertar la susceptibilitat, s'hagi de relluir l'interès material, predisposat per un canvi polític; el desvetllament nacional ha d'anar acompanyat per l'heròic del sacrifici. Aquesta feina fa l'Estat Català, però han d'ésser tots els catalans. Implica pel patriota que si el seu nom vol anar unit a una organització política, és indispensable que ho sigui amb una organització armada, el deure immediat d'ésser català esclau li obliga.

L'Estat espanyol pot amb un moment envair Catalunya, és necessari que l'Estat Català pugui igualment coronar de valents les nostres muntanyes. A aquesta missió de l'Estat Català els més moderats poden contribuir-hi; no és cap disparitat el voler la llibertat de Catalunya, apoiant alhora un Estat Català que sigui ben potent... llavors per un simple decret espereu la lliberació, quan seria caldrà només una també simple claror d'aital decret, per il·luminar l'Estat Català o Govern, format ja... i a l'espectativa...

I els que creuen i esperen en la solució cruenta de la llibertat nostra, si per un simple decret es volgués «atajar el pas» a aquesta llibertat, llavors una simple claror de la dignitat ofesa tantes vegades, bastaria per a il·luminar l'Estat Català o Govern, previngut... i a la expectativa.

Tanmateix algun «assenyat» haurà llegit un «cuento» amb aquestes explicacions, però als indecisos els hi diré que amb aquests «cuentos» fa segles que s'escriuen «Historias».

ESMENTADOR

A l'opinió

D'un any ençà la posició dels diversos sectors del Catalanisme ha notòriament canviat. L'accentuació del nostre sentiment nacional ha provocat un deixondiment general, i, consegüentment, la manifestació de dues tendències en la tasca a fer, amb dues credidors del nostre esforç: la de «l'Estat Català» — que prepara i organitza els patriotes per a la batalla decisiu — i la d'Acció Catalana — que, no recusant

cap mitjà de combat treballa preferentment en la recatalanització del nostre poble.

Des de la fundació de la nostra entitat, havem romàs sempre deslligats de tot compromís amb els diferents nuclis de patriotes. Per tots havem sentit sempre el més fraternal afecte, ells s'han endut la nostra més profunda simpatia. I, sota el guiatge de l'estel que tostemps ha fulgurat en la nostra bandera, havem fet via, sense rectificar mai el camí emprès.

Bella cosa fora unificar les tendències precitades. Al nostre entendre la preparació dels patriotes per a futures contingències, no és res més que el natural complement de la tasca essencial d'anar Catalunya endins.

Avui, però, la persistència dels atacs de l'enemic obliga a tots els patriotes a una major cohesió i, per tant, a triar entre una i altra tendència. Almenys, aquest és el dilema amb què hem topat.

Sense que l'haver-nos decantat vers una banda pressuposi hostilitat envers l'altra, la nostra identificació — temps hà palesa — amb l'ideari proclamat per la Conferència Nacional Catalana ha fet necessària l'adhesió del «Bloc Catalanista» a «Acció Catalana».

Aquest ingrés no ha provocat cap enlluernament passatger, ni cap anhel ras-trer. Entrem a la novella agrupació de patriotes, sincerament, amb la consciència ben neta, per a ocupar — com diguérem abans de la Conferència Nacional — un lloc a l'avanguardia. I duem, com sempre, en el nostre bagatge totes les armes de combat que podran fer-nos reeixir en la lluita per la República Catalana.

I és avui viu, com sempre, l'afecte que sentim per la «Unió Catalanista», mare veneranda del nacionalisme radical i per «l'Estat Català», la tasca del qual ha d'endur-se inevitablement la voluntat de tots els patriotes.

Per Catalunya i la seva República!

EL CONSELL DIRECTIU
DEL «BLOC CATALANISTA»

(De Vilafranca del Penedès. Inscrit a *Avant* periòdic nacionalista radical).

La bandera separatista catalana oneja en els «Grands Boulevards»

Era diumenge passat a la tarda de retorn d'una festa simbòlica celebrada a Garches, organitzada per l'incansable «Secció de Sports d'Acció Radical Catalana» de París, en la què festejà també una bandera oferta per dos patricis barcelonins a l'esmentada Secció de Sports, que aquella joventut que la compona, sodolla de llibertat freturosa d'acció i pletòrica d'optimisme, no pogué resistir la temptació de batajar l'ensenyà del seu club que és la de la nova Catalunya lliure, amb un acte que simbolitzés l'esperit d'aquells segadors que pel

Corpus del 1642, acabaren amb les cadenes opresores de Castella.

Efectivament, havien de fer-ho així; aquell vespre «Acció Radical Catalana» commemorava amb una grandiosa vetllada literària, el Corpus de Sang.

I, com és sabut, amb ocasió de la visita dels expedicionaris catalans del «Gremi de V. i. R.» de Barcelona, a la tomba del «soldat desconegut» a l'Arc de l'Estrella de París, i malgrat la representació oficial d'aquella legió de voluntaris catalans en la gran guerra, no fou permès desplegar la bandera catalana pels motius que tots ja coneixem.

Doncs bé; aquesta bandera de la Secció de Sports d'A. R. C. porta el triangle blau al mitg, una estrella blanca de cinc puntes, car no en coneixen d'altra i al arribar a París sortint de l'estació de *Saint Lazare*, i amb la seguretat de que no obtindrien el permís de les autoritats si el demanaven, desplegar la bandera a tots els vents, col·locant-la a un automòbil i seguiren pels carrers de *Rome, Auber, Place de l'Opera, Grands Boulevards* fins al de *Sebastopol*, on s'hi troba instal·lada l'entitat.

Al pas de nostra ensenya nacional, fou saludada molt respectuosament per tots els catalans que la vegeien; rebé també unes mirades no gaire simpàtiques de «algunos señores sentados en diferentes terrazas», i lo més original del cas fou l'enorme confusió que causà entre els agents de policia que no acertaven en trobar de la manera com millor poguer complir son deure o si fer sonar el pito impecable d'arrêtes.

L'automòbil, amb la bandera i els seus ocupants i altres automòbils conduïen els demés assistents a la festa, arribaren al hostatge social d'A. R. C. sens haver lamentat el més petit incident, car al contrari durant la travesia pel bell mig cor de París, escoltaren repetides voltes el «Visca Catalunya lliure» que amb tot el cor llençaven aquells que en veïen la bandera estrellada, saludaven llur Pàtria.

A ben segur que si aquella comitiva hagués marxat a peu, no hauria pas pogut avançar ni tan sols 100 metres... (!)

Durant la vetllada commemorativa del Corpus de Sang, regnà el més fort entusiasme i foren molt aplaudits tots els treballs que es llegiren, i en mig d'aquella nombrosa i selecta concurrència es feu l'entrega oficial de la esmentada bandera, a la dita Secció de Sports, amb paraules fortament patriòtiques del President de «A. R. C.»

..

El passat diumenge dia 17 tingué lloc la renovació mig anyal del Consell Directiu d'Acció Radical Catalana. Amb gran entusiasme començà la reunió donant compte dels treballs acomplerts fins a la data el Secretari Sr. Marlés que aprovats s'anà a la designació del nou Consell. El President Sr. Sugrañes per raons comercials que el porten lluny de París, no pogué continuar al davant d'Acció, seguint elegit per unanimitat el següent Consell.

President, Francesc Vínas; Vis-president, R. Saloni; Secretari, Joaquín Marlés; Vis-secretari, J. Carner Ribalta; Tresorer, Ramón Anleda; Comptador, Josep Vidal, i Bibliotecari, F. Vidal.

..

El dijous següent dia 21 un sopar íntim fou ofert en honor del President Sr. Marin Sugrañes. En mig del més franc companyerisme transcorregué la vetllada. La presència en l'acte del exregidor santanderí Sr. Pufi Pelayo donà lloc a manifestacions nacionalistes que arribaren en un grau màxim quan digué que el dia que Catalunya viés dels seus fills, ell en seria un més entre ells. Els Srs. Sugrañes, Vínas així com els Srs. Pera, Marlés, Dalmau i Martínez, contribuïren amb les seves

paraules a que resonés potent el nostre Himne Nacional.

..

Per al proper dissabte dia 30 el Dr. Francesc Montañá donarà en el local social de l'Acció una Conferència desenrotllant el tema «Els partits d'Esquerra a Catalunya».

Ha despertat gran entusiasme l'anunci d'aquest acte.

Carnet quinzenal

Les actituds dels nuclis nacionalistes

Nosaltres partidaris decidits del camí de la violència, sense que per això hom pugui fer-nos retret d'energúmens del nacionalisme, veiem amb satisfacció com els fets responen al camí assenyalat com únic per a dur-nos a l'assoliment de nostra llibertat.

Referem aquesta nostra teoria per a esclarir les diverses actituds adoptades pels principals nuclis nacionalistes: entre ells, nosaltres. Tres camins són els que netament es dibuixen en l'ampla perspectiva de nostre front nacionalista. Cada camí respon ensem que a una ideologia política, no necessària d'aclarir ara, a un criteri per a resoldre la llibertat de la Pàtria. Diem no necessària d'aclarir l'esmentada política, perquè no sempre a uns amplex principis de llibertat política respon dissortadament un ample sentit dels principis nacionalistes, perquè l'extremisme nacionalista és, ensem que fill d'un raonament, cosa que pertany a la sensibilitat de cada nacionalista en particular.

Tres, com dèiem, són, doncs, els trets singulars del nostre únic problema de llibertat nacional. Tres forces amb les naturals limitacions personals, responen a aquests trets: «Lliga Regionalista», Acció Catalana i Estat Català.

Cada una d'aquestes forces té en matèria nacionalista, un horitzó definible. Respon l'actitud de la «Lliga Regionalista» a un sistema polític ideat sota l'ombra dels primers moviments pre nacionalistes, diguem-ne federalistes, autonomistes, particularistes, regionalistes, etc., ensem que d'uns principis eixits en concepció particular de l'obra abstracta d'En Prat de la Riba. Les solucions que pot aportar al nostre plet seran tots temps uns sistemes polítics fills d'aquestes concepcions: federació, autonomia o altra cosa. No podem, per tant, exigir-li una actitud de violència o revolta, car aquestes condueixen indefectiblement un tros més lluny. L'obra veritable ha sigut, però la catalanització d'un front de la generació actual.

El segon nucli és el d'Acció Catalana, generació que pertany en bona part a ço que esmentàvem. Els seus homes han tingut convivència amb la «Lliga»: són educats políticament sota el mestralge d'En Prat de la Riba.

No és tasca planera l'escatir els puntals ideològics amb què's presenten a la lluita. Observen una callada precaució a fixar preconcebudament límits a la seva obra. Amb tot podem deduir que la seva tasca serà «Catalunya endins» i que el seu nacionalisme no és limitat, alhora que fan refús de la

violència i diuen que estan sota l'ombra tutelar d'En Prat de la Riba. Dos absurdes.

En l'ample front en que voldríem que hi fossin de l'extrema esquerra, hi som nosaltres, els nacionalistes no circumstancials, els educats en un auto-nacionalisme, ample perquè és propi, els que tenim a major honor els títols de quatre gats d'un dia, els «energúmens» i «trabucaires» de l'actualitat, els que hem cooperat sempre, tot i l'allunyament d'ideal, en qualsevol manifestació de la nostra vida nacional, els que amb una sola etiqueta hem fet la nostra via, sense tèmer les defeccions, els bassats i els traïdors. Ara, cada u que triï.

No podem perdre, però en podem morir. Si ens derroten seran els individus els vençuts: allò que és la pàtria catalana no ho destruiran mai. Les terres són nostres, la llengua és nostra, i tot això és la nostra llibertat.

Els nostres cossos, i la sang i la vida, sí que ens els poden pendre; les nostres riqueses i les nostres pobreses un dèspota les pot destruir. Ens poden robar la pau de casa, poden sepultar a la misèria a les nostres dones i als nostres fills. Per això la pàtria no hi pot perdre, però nosaltres hi podem morir. Què val la vida sense una dolça il·lusió?

PERE COROMINAS

La grandesa del nostre ideal

Llibertat és la sublim paraula que fa eixamplar el cor i l'esperit de l'home donant ales fructíferes a la seva imaginació, i assedegaments profitosos a la seva intel·ligència; metoditzant-li la vida i tonificant-li els sentiments d'humanitat i justícia. Totes les coses creades són lliures i es desenrotllen en sa llibertat; priven a aquestes del més elemental expandiment i estroncaren la seva plenitud. La extensa variació de «entes» que existeixen, no suporten específicament l'«intrusió» d'altri; i en conjunt, i en cada llur ambient propi i amb tots els seus matços diversos formen la Naturalesa; així mateix l'extensa variació de «nacions» creades no suporten l'«intrusió» específica d'un altre, i en conjunt i en cada llur ambient propi i amb tots els seus matços diversos formen la «Societat humana» i priven an aquestes del més elemental expandiment i estroncaren la seva plenitud. Afegim ara que si la «Naturalesa» no disposa d'una voluntat conscientia per ufanar-se a la gratitud de l'aire, i a la llum del sol la «Societat humana» necessita l'influència d'una raó individual i col·lectiva sostinguda per l'esforç mutu convincent i voluntariós; i aquesta raó individual i col·lectiva queda accentuada en l'especialitat d'un temperament, d'un caràcter nacional, impulsat per una infinitat de lligams espirituals que concreten i essencialitzen un poble; llavors l'«intrusió» d'altri és verinosa i mortal perquè aclapara i desvirtua la naturalitat d'una força humana matitzada i confirmada, restant-li

només un instint de conservació material i egoista, talment l'instint dels sers purament orgànics; i això és la negació de la humana concepció dels deures ineludibles de la intel·ligència laboradora, d'una solidaritat nacional que importa la solidaritat universal. Una realitat d'aquesta «intrusió» podem veure-la en Catalunya; la pèrdua de la seva personalitat ocasiona i ocasiona encara danys innombrables al nostre poble com a ciutadà del món; desposseït de tot aspecte de dignitat per l'objecció d'uns ideals i d'unes inquietuts estranyes, s'ha vist anorreat, passant a ésser element d'una altra atmòsfera; i la transformació superficial fictícia dels catalans, traspuaava solament en una efímera materialitat egoista, car ni sentien substancialment el dalit d'una altra raça, com tampoc el de la seva fluctuant única i exclusivament entremig de dues plataformes bàsiques que havien d'inutilitzar així tots els seus impulsos sense finalitat profitosa i humana... Aquesta és la raó i per haver hi viscut fatalment els catalans segles i segles, els falta ara en general aquell desprendiment de cervell i de cor, que beneficia a tota col·lectivitat que corona el nom d'una Pàtria. No s'ha parlat del egoisme català i de la irreductibilitat toçuda del burgès d'aquí?... Si el cognom d'aquest anés lligat en un punt d'honor racial i en una satisfacció pregonada de consciència, hi hauria més mansuetut en les seves decisions pels obrers; l'altruisme exemplaríssim de burgesos d'Estat Units, que concedeixen als seus treballadors, participació, en els seus guanys anyals, resolguent desseguida tota complicació vaguística, és una bella visió de cultura i civilitat. Allà que és un vergonyant estigma la «droperia», es té el treball com un orgull de civilització i medi de progrés, tothom treu profit del seu estatament, i és per això que la major part dels multimilionaris i simples rics ho són per la seva voluntat de ferro, que els feu eixir victoriosos de tota sèrie d'engúnies i penalitats, iniciades moltíssimes vegades d'una trista condició miserable. Tot això

MEDITACIÓ

Contemplant l'estàtua d'En Casanova

La bandera mig caiguda
 que s'apoya en el seu braç,
 jo he pensat moltes vegades:
 Qui la tornarà a aixecar?
 Serà un home d'avui dia?...
 Serà un home de demà?...
 Serà la joventut nostra
 qui l'enlairarà triomfant?
 Deurà fer-se en sò de guerra?...
 Deurà fer-se en sò de pau?...
 Deurà per reconquerir-se
 regars' nostra Terra amb sang?
 Es molt lluny el jorn de glòria?
 o hi estem molt apropats?
 Qui sap, quan deurà aixecar-se
 nostra ensenya triomfant!

Lluny o aprop, sigui quan sigui;
 per la nostra dignitat,
 el fet té de consumir-se
 si és que encar hi ha Catalans!—

JOAQUIM DELCLÓS I DOLS

és possible també entre nosaltres els catalans, una volta educada la sensibilitat i la dignificació patriòtica; mes si hem enumerat aquestes situacions nostres indesitjables cal exposar clarament les seves causes, en el desviament nacional de Catalunya. Això és la maledicció més gran que es pot llençar a un poble, sobre tot al nostre lligat de peus i mans a un altre, que és l'aberració del ser. Buid completament de realitat i comprensió, i on tots els neguts de redempció i de llibertat s'obaculitzaran per una raça inadaptada, volgué no res menys que fusionar la nostra amb la seva, i mireu els resultats, ara per tornar a presentar el paper veritable que li donà Déu i la naturalesa, han de fer dues o tres generacions de cirurgians nacionals desinfectant els esperits i les consciències; la principal culpa és d'aïtal unió corruptible. Aquesta ha capgirat els sentiments i els deures obligables a la nostra burgesia i al nostre poble enter... ¿Creieu que sentint l'unció d'ésser fill de tal Pàtria sigui capaç ningú de renunciar de tot allò que significa un bé i una satisfacció pels seus germans de raça?... Aquest és el motiu: el no vibrar per cap mena d'ideal i dignitat, i això serà un fet per una elaboració constant de cultura i d'obligació nacional, que ens ho priven ara els grillons d'unes cadenes... Catalunya té donat un pas per a ésser regnada per la justícia perquè aquí també és un vergonyant estigma la «droperia»... i en contrari d'això, per què aquesta «suficiència» sindical sense conseqüència ni moralitat, que podreix els humans sentits dels obrers germans nostres?... Ens basta als catalans l'heredesa del caràcter i la disposició de la nostra intel·ligència per a fer de Catalunya un paradís, que sigui l'avantguarda del progrés i del benestar...

Catalunya lliure, esperaria la maduresa dels demés pobles, per la fraternitat universal, i han de renegar els obrers catalans sindicalistes, anarquistes o comunistes, de tota agrupació antipatriòtica; que el qui vulgui l'internacionalització i l'imperi de la justícia ha de començar per volguer-la a casa seva, com el qui vulgui la moralitat és precis que la consideri en ell; és inapte per l'Humanitat el qui deixa el seu més immediat deure, no és pas cap egoisme, sinó una cosa ben natural, i encara que ho fos, beneit egoisme, si cadascú l'aprofités per a desenrotllar-lo a la Pàtria seva. Per això és una incongruència el *Sindicato Único* que obliga acceptar als obrers catalans la política i lleis d'Espanya que són el major destorb per a l'implantació de cap ideal, i perquè mentrestant aniran al Marroc i perquè mentrestant ningú els facilitarà medis de cultura i d'il·lustració predisposades aquí a la parla pròpia i per una sana i més recta intenció, i amb més sentit modern, que en una nació quixota... I doncs, què se'ns en dona—oh Angel Pestanya—de la llengua espanyola que volem esmenar en articles publicats a la «Sol»! Sense pensar-vos-hi gaire haveu ultratjat l'esperit de tants catalans que enredeu «vosaltres» i «Espanya tota»... Anarquistes, comunistes, sindicalistes, aquí catalans, pensin com vulguin—de cara al món i de peus a Catalunya... i no volem menyspreuar a ningú... car basta ésser fill de mare per a tindre dret a l'apreci i igualtat humana, però no basta ésser fill de Pàtria per a tindre dret a l'«intrusió» iníqua a una altra que vol viure perquè està en el dret i en la voluntat i consciència dels seus fills, i perquè aquest és el primer pas de germanor entre els homes...

Però si els governs de Madrid, en lloc d'escoltar els nostres clams de justícia i atendre'ls, encara que fos gradualment, se burlessin de les nostres angoixes i acullissin amb menyspreus i injustícies i fins maltractessin amb repressions brutals injustificades els defensors de la terra nostra, aleshores seria ocasió de pensar en si val més morir amb honor amb la Pàtria, que viure amb vilipendi en la seva abjecció.

M. FOLGUERA I DURAN

El nombre vinent de
L'Estat Català
 serà dedicat:

Acció Directa.

Atletisme.

Revista estrangera.

i publicarà el

“Manual del Legionari”

Compreu-lo i feu-lo comprar
 cada 1er i 15 de cada mes.

Avís d'Administració

Es prega a tots els subscriptors de fora que estiguin pendents del pago del 1.er Semestre o vulgui pagar el 2.^{on}, remetin el seu import de 3 pessetes amb segells de correu de 5 cts. o 25.

Antoni López, impressor :: Oim, 8.—Barcelona